VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2022-2023 30 NOVEMBER 2022

RAPPORT 2021 VAN DE GEMENGDE AMBTELIJKE COMMISSIE BRUSSEL (GACB)

SAMENVATTEND VERSLAG

uitgebracht namens de Samenwerkingscommissie met de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn van het Vlaams Parlement door mevrouw Hilde SABBE (VGC) en de heer Karl VANLOUWE (Vlaams Parlement)

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:
VGC: de heer Fouad Ahidar, voorzitter, mevrouw Hilde Sabbe, de heer Mathias Vanden Borre, de heer Arnaud Verstraete
Vlaams Parlement: mevrouw Els Ampe, voorzitter, mevrouw Hannelore Goeman, de heer Karl Vanlouwe
Verontschuldigd VGC: mevrouw Bianca Debaets, mevrouw Carla Dejonghe, mevrouw Soetkin Hoessen, mevrouw Khadija Zamouri
Verontschuldigd Vlaams Parlement: de heer Stijn Bex, de heer Jan Laeremans

De Samenwerkingscommissie met de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn van het Vlaams Parlement organiseerde op woensdag 30 november 2022 een hoorzitting over het rapport 2021 van de Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel (GACB). Sprekers waren de covoorzitters van de GACB: Jeroen Windey, administrateur-generaal van het Agentschap Binnenlands Bestuur, en Eric Verrept, leidend ambtenaar van de Administratie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Verslaggevers zijn de heer Karl Vanlouwe voor het Vlaams Parlement en mevrouw Hilde Sabbe voor de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

1. Uiteenzetting door de heer Eric Verrept, leidend ambtenaar van de Administratie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de heer Jeroen Windey, administrateur-generaal van het Agentschap Binnenlands Bestuur

Tijdens de vergadering van de Samenwerkingscommissie zal het rapport 2021 met de financiële stromen van 2020 worden voorgesteld. Het is volgens **de heer Eric Verrept** een update van de cijfers. Methodologisch en op vlak van de standpunten blijft alles ongewijzigd tegenover de vorige rapporten.

De GACB heeft al een geschiedenis achter de rug. Voor de GACB, een permanent orgaan, was er de Task Force Brussel. Deze Task Force Brussel is gestart tijdens de legislatuur 2009-2014 en kan als voorloper van de GACB gelden.

De opdracht was het versterken van het Vlaamse Gemeenschapsbeleid in Brussel van de twee natuurlijke partners, zijnde de Vlaamse overheid en de VGC, en om te komen tot betere afspraken en een meer efficiënte taakverhouding tussen beide overheden.

Het eerste eindrapport van de Task Force Brussel is in 2012 neergelegd. Dat is zoals elk rapport begonnen met de gemeenschappelijke omgevingsanalyse waarin alle feiten en data worden toegelicht. De financiële stromen werden in kaart gebracht vanuit de Vlaamse overheid naar Brussel voor de periode 2009 en 2010. Toen werd de methodiek, die nu nog steeds wordt gehanteerd, bepaald en vastgelegd. Er waren ook een knelpuntenanalyse en voorstellen van oplossing voor enkele belangrijke transversale dossiers en de algemene samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de VGC.

In 2013 is er een aanvullend rapport gekomen, eveneens met een update van de financiële stromen en ook met een specifieke knelpuntenanalyse per beleidsdomein, dat nog ontbrak in het eerste rapport. In het aanvullend rapport werd specifiek ingegaan op de diverse beleidsdomeinen, omdat er opmerkelijke verschillen zijn binnen die beleidsdomeinen, of beter gezegd: tussen die beleidsdomeinen. Dat blijkt ook vandaag nog uit de cijfers.

Naast de voorzitters bestaat de GACB uit de beleidsdepartementen voor de Vlaamse Gemeenschap, namelijk Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, het departement Onderwijs en Vorming en het departement Cultuur, Jeugd en Media. Het Agentschap Sport Vlaanderen is er ook aan toegevoegd omdat het belangrijk is om dat apart in te brengen. Ook het team Stedenbeleid is aanwezig, ook voor alle transversale issues die aan bod komen.

Namens de VGC zijn de beleidsdomeinen: de algemene directie Welzijn, Gezondheid en Gezin, de algemene directie Cultuur, Jeugd en Sport, de algemene directie Onderwijs en Vorming en de cel Stedelijk beleid. Dus eigenlijk het spiegelbeeld.

De GACB wordt ook ondersteund door een team van medewerkers. Wat de Vlaamse overheid betreft, is dat het Team Coördinatie Brussel. Voor de VGC ondersteunen de diensten van de leidend ambtenaar de GACB.

De spreker wil iedereen die aan dit rapport heeft meegewerkt ook nu weer bedanken voor hun accuraatheid en inzet. Hij wil ook van de gelegenheid gebruikmaken om te zeggen dat de samenwerking tussen de twee overheden uitstekend verloopt.

Er is een gemeenschappelijke methodiek gevonden om het geheel in kaart te brengen. Ook de onderlinge verhoudingen zijn optimaal.

De GACB heeft vier concrete opdrachten. De GACB is een permanent orgaan, in tegenstelling tot de Task Force Brussel. De eerste opdracht is het actualiseren van de financiële stromen, volgens de methodiek zoals die in het begin is vastgelegd. Deze opdracht werd uitgevoerd in de rapporten van 2017, 2018, 2020 en 2021.

De decretale regelgevingsagenda's in gemeenschapsmateries screenen in Brussel en daarover rapporteren, is ook een belangrijke taak. Er werd opgemerkt dat het belangrijk is om telkens de toepassing van de Vlaamse maatregelen in Brussel goed te screenen op de toepasbaarheid daarvan. Daarnaast wordt een ontwerp van interpretatief kader uitgewerkt voor de Brusselnorm, als bevolkingsnorm en begrotingsnorm. Dat is effectief uitgevoerd in het rapport van 2017 en wordt ook hierin geconsolideerd.

Onderzoeken en voorstellen formuleren, in welke mate de Brusseltoets niet alleen toegepast kan worden in decreten, maar ook op besluiten van de Vlaamse Regering, ministeriële besluiten, investeringen, projectoproepen en ander beleidsvoorbereidend werk, is ook van belang. Soms is de toepasbaarheid niet altijd een evidentie in bepaalde projectoproepen of in bepaalde besluiten, bv. daar waar met de lokale overheden wordt gewerkt.

Er worden maatregelen gevraagd die de VGC, als overheid in Brussel, niet altijd zelf in de hand heeft. Zorgen dat daar een correct kader komt, was ook belangrijk en is uitgevoerd; daarover is gerapporteerd in het rapport 2020.

Van de rapporten voor 2017, 2018, 2020 en 2021 is akte genomen door zowel de Vlaamse Regering als het College van de VGC.

De heer Jeroen Windey wil ook van de gelegenheid gebruikmaken om te wijzen op de goede samenwerking. Daarnaast wil hij ook de collega's bedanken die achter de schermen heel wat werk verrichten om dit rapport op te leveren.

Het rapport van dit jaar bevat twee grote onderdelen: de Brusselnorm met de financiële stromen en de Brusseltoets met een overzichtstabel van de gescreende maatregelen.

De spreker wil ook in herinnering brengen dat, conform het Vlaamse Regeerakkoord, de Brusselnorm twee dimensies kent. Enerzijds, een programmatische bevolkingsnorm, waarmee

gemikt wordt op 30 % van de bevolking. Daarnaast wordt vooropgesteld dat 5 % van de Vlaamse Gemeenschapsuitgaven in Brussel dienen te geschieden. Dit wordt geambieerd.

Die Brusselnorm van 5 % is een streefcijfer voor de verschillende beleidsdomeinen afzonderlijk. Tegelijk is het belangrijk om die als ondergrens te hanteren voor het totaal van de gemeenschapsuitgaven voor Brussel. De spreker wijst er net als vorig jaar op dat ze zich ervan bewust zijn dat er een zogenaamde *cityboom* is in Brussel. Er is een sterke toename van de Brusselse bevolking in Brussel. Die cijfers zijn ook geüpdatet. Deze regeerperiode stijgt het cijfer tot meer dan 1,25 miljoen inwoners. Dat is niet onbelangrijk omdat dat het debat over de programmatie aanwakkert. De gevolgen zijn vaak de inzet van de beoordeling van de maatregelen die worden genomen.

Een aantal vaststellingen van de GACB, bij o.a. de impact van de bevolkingstoename, is dat er verder nood is aan een objectivering van de criteria om de omvang van de uitbreiding van het aanbod te kunnen bepalen. De ene sector is de andere sector niet. Er moet een genuanceerd debat over worden gevoerd.

Als er tegelijkertijd een debat over een groeipad in functie van de Brusselnorm moet worden gevoerd, moet dit goed onderzocht worden. Er moet per sector worden nagegaan hoe dat per sector ingehaald kan worden.

Het voordeel is dat de koppeling aan de demografische evolutie de beleidsmakers toelaat om te anticiperen op de toekomstige noden. Daarom wordt dat ook zeker in het rapport behouden.

Wat betreft de financiële tabellen en de middelen daarin, brengt de spreker ook graag even in herinnering dat dezelfde methodiek wordt gebruikt als de vorige keren. Het voordeel hiervan is dat er tijdreeksen worden verkregen die vergelijkbaar zijn doorheen de jaren. De onderzoekers kennen de sterktes en de zwaktes en moeten soms keuzes maken. Over de jaren heen kan er wel goed worden vergeleken.

Wat die middelen betreft, wordt gekeken naar de uitgaven voor in Brussel gevestigde organisaties, instellingen of personen waarvan het werkgebied hoofdzakelijk of voor een deel samenvalt met Brussel of die Brussel als het centrum van hun activiteiten beschouwen. De middelen voor landelijke organisaties die in Brussel gevestigd zijn, tellen niet mee.

De spreker wil er nog eens op wijzen dat het rapport opnieuw twee voorstellingswijzen bevat. Sinds een aantal jaren gebeurt dit op vraag van de VGC. De VGC wil in de voorstelling tonen wat ze als nabijheidsvoorzieningen beschouwen. Dat geeft andere cijfers en een andere nuance, waarmee een rijker debat kan worden gevoerd.

Voor de Vlaamse Gemeenschap is de Brusselnorm een integraal deel van het werkingsgebied van de Vlaamse Gemeenschap, weliswaar met haar specifieke karakter. Dit karakter is grootstedelijk, meertalig en daar zit een bepaalde demografische uitdaging. Brussel is een gebied met een hoofdstedelijke functie en een centrumfunctie ten opzichte van Vlaanderen. Daarom wordt rekening gehouden met instellingen en voorzieningen met een ruimer werkingsgebied, zoals het hoger onderwijs en kunstinstellingen.

De heer Eric Verrept benadrukt dat het al een paar keer is aangehaald. De methodiek is effectief dezelfde gebleven, ongewijzigd sinds 2012. Die is ook nu opnieuw hernomen zoals die in 2012 is uitgewerkt.

Het onderscheid dat gemaakt wordt, is inderdaad dat de nadruk wordt gelegd op de nabijheidsvoorzieningen die rechtstreeks de Brusselaar of wie van die voorzieningen gebruikmaakt, ten goede komen. Dat wil niet zeggen dat de VGC niet blij is met alle geldstromen die naar Brussel komen. Dat is uiteraard wel het geval, maar de spreker wil zich toch focussen op de nabijheidsvoorzieningen. Ook om een duidelijke focus te krijgen in de discussie *as such*. Maar ook omdat het belangrijk is om voorzieningen, die globaal gezien een zeer sterk lokaal karakter hebben en die sterk gericht zijn op de Brusselse bevolking *as such*, met financiële middelen te kunnen benaderen. Er zijn een aantal voorbeelden: het onderwijs, de kinderopvang, een hele reeks andere initiatieven.

Instellingen van het hoger onderwijs en een aantal culturele voorzieningen worden niet opgenomen als nabijheidsvoorzieningen.

Dat is voor Onderwijs een stuk duidelijker uitgewerkt, aangezien de instellingen van het hoger onderwijs er inderdaad zijn uitgefilterd. Dat is nog niet volledig gebeurd voor het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport. Die discussie wordt verder aangevat en de bedoeling is hier tegen het volgende rapport meer duidelijkheid in te brengen in functie van het overleg tussen de Vlaamse overheid en de VGC.

De spreker verwijst naar een vorig debat waar sprake was ‘Hollandse rekenkunde’. Zoals aangegeven in het rapport, wordt bekeken of de voorstellingswijze van de nabijheidsvoorzieningen bij cultuur in de toekomst nog verfijnd kan worden.

Uit de tabellen blijkt dat de Brusselnorm met de nabijheidsvoorzieningen inbegrepen, aan 5,21 % komt. Het geheel wordt weergegeven per beleidsdomein. *(zie bijlagen)*

Net als vorig jaar is er bij Welzijn, Gezondheid en Gezin een duidelijk *issue* waarbij het cijfer nog behoorlijk ver afstaat van de 5 % terwijl dat bij andere beleidsdomeinen veel sterker aanwezig is. In de bijgevoegde slides zijn de tabellen van de nabijheidsvoorzieningen terug te vinden en is op te merken dat het cijfer 4,18 % bedraagt. *(zie bijlagen)*

Dat is precies waar een deel van de discussie over gaat. Als dit dat dan in perspectief wordt gezet, door o.a. het hanteren van dezelfde methodiek, kan een reeks worden neergezet. De cijfers van 2012-2020 zijn te zien, zowel wat de Brusselnorm betreft als in functie van de nabijheidsvoorzieningen.

De heer Jeroen Windey zal even stilstaan bij het volgende luik in het rapport, de Brusseltoets. De Brusseltoets is een manier om alle Vlaamse decreten en regelgevingen te toetsen op de toepasbaarheid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en op het effect op de band tussen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en de rest van Vlaanderen. Dat wordt voor alle beleidsdomeinen gedaan en daar worden de bevoegde vakministers, hun kabinetten en hun Administraties in geresponsabiliseerd.

Jaarlijks wordt een regelgevingsagenda opgesteld op basis van de beleidsplannen die worden voorbereid. Dit wordt vertaald in een overzichtsdocument. Er wordt een inschatting gemaakt van de al dan niet toepassing van de Brusseltoets. Dit wordt voorgelegd aan de collega’s van de VGC die daardoor op hun radar zien wat op de planning staat. Zij kunnen aangeven waar ze de spot op willen zetten. Er wordt overgegaan tot een dialoog wanneer er zaken zijn die verdere verduidelijking nodig hebben.

In de toets wordt de nadruk gelegd op een aantal belangrijke stappen in het proces. Belangrijk is de timing in een besluitvorming en er wordt gekeken naar het beleid in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Daarnaast wordt er gekeken naar welke institutionele actoren wel of niet betrokken zijn. Er wordt ook rekening gehouden met de kwestie taal, de Brusselnorm, de centrumfunctie. De spreker benadrukt dat geprobeerd wordt om hier integraal over na te denken. Ook niet onbelangrijk is dat de aandacht wordt gevestigd op de consultatie en inspraak die daarbij noodzakelijk zijn. Het is een kwestie van maatwerk en proportionaliteit, zeker wat betreft administratieve lasten. Als dat met genoeg achtergrondinformatie wordt gedaan, kan dat efficiënt gebeuren.

Het overzicht van de Brusseltoets is terug te vinden in het rapport. Als daar opmerkingen over zijn, mag dat altijd worden meegedeeld. Dat wordt af en toe gesignaleerd. Het is alleszins een heel goed basisdocument om het overzicht te bewaren en van daaruit te vertrekken.

Verder benadrukt de spreker dat ook aan de slag werd gegaan met het ruimer toetsen van de zaken dan de regelgeving voorschrijft. Recent waren er een aantal voorbeelden: bij Covid-19 was niet alles even voorspelbaar. Toen stond niet alles in de beleidsplannen en dus ook niet in de regelgevingsagenda. De Administratie heeft toen een actieve coördinatie op het beleid van de Vlaamse Regering gezet om te garanderen dat wat voor het Vlaamse grondgebied gold, ook op de specifieke context in Brussel kon worden toegepast. Er zijn een aantal voorbeelden waar in het verleden van werd aangegeven dat de Administraties ermee aan de slag zouden gaan. Dit wordt ook effectief gedaan wanneer de context van die aard is dat het niet in de regelgevingsagenda's zichtbaar wordt.

Ten slotte wordt meegedeeld dat voor de volgende twee jaren wordt gewerkt naar een gebundeld rapport over twee jaar heen. Er is wel degelijk jaarlijks een opvolging en monitoring. Dat wordt het best gedaan kort nadat de cijfers beschikbaar zijn. Het vergt nog altijd heel wat cijferwerk en uitklaringen. De spreker denkt dat dit beter kan zijn als dit over twee jaar wordt gedaan. Dit zal de analyse sterker verrijken.

2. Bespreking

De heer Karl Vanlouwe (Vlaams parlementslid) dankt de twee sprekers voor de toelichting en hun Administraties voor de voorbereiding.

Het is belangrijk om jaarlijks een opvolging te doen en dat het rapport jaarlijks kan worden geëvalueerd vanuit de Raad en het Vlaams Parlement. Het is goed om deze Samenwerkingscommissie te organiseren zodat van gedachten kan worden gewisseld.

De spreker heeft een blijvende bedenking met betrekking tot de verschillende voorstellingswijzen. De heer Jeroen Windey zei opnieuw: de nabijheidsvoorzieningen is een berekening die vroeger niet gebeurde. De spreker blijft zich hierbij vragen stellen. Hij blijft het vreemd vinden dat het onderscheid gemaakt blijft worden. Een nabijheidsvoorziening is bijna exclusief voor Brusselaars of voor de Brusselse Vlaming. Dit is bijzonder moeilijk en het is toch wel een artificieel onderscheid dat men daarin maakt. Niet alleen in het lager of secundair onderwijs, maar even goed in het hoger onderwijs zitten Brusselse Vlamingen.

Voor de culturele instellingen zijn er ook voldoende Brusselaars die daar de nodige interesse in hebben. Die berekeningswijze, voorstellingswijze, blijft merkwaardig.

Verder wil het Vlaams parlementslid er ook nog op wijzen dat wanneer die artificiële berekeningswijze wordt doorgetrokken, hij ook zou willen kijken naar de middelen van de VGC zelf. Die middelen bedragen ongeveer 180 miljoen euro waarvan ongeveer 40 % rechtstreeks van de Vlaamse Gemeenschap komt. Die middelen worden uit deze begroting genomen.

Er worden twee voorstellingswijzen gebruikt, enerzijds het principe waaruit duidelijk blijkt dat die 5 % wel degelijk behouden wordt, en anderzijds de berekeningswijze die de spreker de Hollandse rekenkunde noemt. Als blijkt dat er niet aan die Brusselnorm van 5 % wordt geraakt, dan wil hij vragen om een berekeningswijze te doen om na te gaan op welke manier dan aan die Brusselnorm wordt geraakt. Dit toont opnieuw aan dat de Vlaamse Gemeenschap een dotatie geeft en dat hierdoor extra geïnvesteerd wordt ten aanzien van Brussel.

De heer Karl Vanlouwe blijft dit aanhalen omdat hij die berekeningswijze van de nabijheidsvoorzieningen artificieel vindt. Hij gaat niet mee in het idee dat dit enkel en alleen voor Brusselaars is. De Vlaamse Gemeenschap staat in Brussel open voor iedereen, voor anderstalige nieuwkomers, maar ook voor Vlamingen die uit Brussel komen en gebruikmaken van de instellingen in Brussel.

Ten opzichte van het jaar 2017 is de Brusselnorm in 2020 opnieuw gestegen. Lichtjes, maar opnieuw gestegen naar 5,21 %, 1,048 miljard euro. 2020 is een bijzonder moeilijk jaar geweest. Het jaar waarin er de coronacrisis was, waarin er een noodfonds is opgericht met relancemiddelen die nog steeds beschikbaar zijn enz… Maar ondanks de crisisperiode in 2020 is er nog steeds een stijging en is er geen besparing geweest. Er is geen achteruitgang geweest op vlak van de Brusselnorm, op vlak van de investeringen die de Vlaamse Gemeenschap doet in Brussel.

Persoonlijk vindt de spreker de weergave van die nabijheidsvoorzieningen voor Cultuur ook absoluut niet opportuun, omdat het beleidsinstrument voor Cultuur gericht is op het creëren van landelijke of bovenlokale voorzieningen. Het Davidsfonds bv. heeft een landelijke werking, maar heeft ook in Brussel verschillende afdelingen die gesteund worden, zodat die investeringen wat de spreker betreft eveneens gehanteerd kunnen worden binnen de Brusselnorm.

Hij denkt ook dat er eigenlijk geen objectieve criteria zijn, methodiek of systematiek, die kunnen meespelen waarom een culturele organisatie al dan niet nabijheidsvoorzieningen zou hebben. Heel wat verenigingen die in heel Vlaanderen actief zijn, zijn dankzij de Vlaamse Gemeenschap ook in Brussel actief.

Het rapport geeft aan dat de investeringen vanuit Vlaanderen in Brussel blijven toenemen, ondanks de coronacrisis. De investeringen blijven in stand gehouden.

Het culturele aanbod maakt dat in Brussel, als alles wordt meegerekend, nog steeds 8,6 % wordt geïnvesteerd. Bij de toepassing van de Hollandse rekenkunde met betrekking tot de nabijheidsvoorzieningen gaat het over 3,4 %.

Dat voelt zeer artificieel aan, zowel op vlak van Onderwijs als Cultuur. De spreker denkt dat het hoger onderwijs, bv. de VUB en de campus KUL in Brussel, de stad ook uitstraling geeft en dat er voldoende Brusselaars naar deze instellingen gaan.

Op vlak van Cultuur worden alle culturele organisaties bij de nabijheidsvoorzieningen eruit gehaald. In de lijst van niet als nabijheidsvoorzieningen behouden verenigingen zijn heel wat cultuurhuizen opgenomen. De KVS bv. is een Brussels stadstheater dat door de Stad Brussel en de VGC wordt gefinancierd. Als de KVS niet wordt meegerekend, wat dan nog wel? De KVS is een Vlaamse instelling in Brussel die zeker ook uitstraling geeft aan Brussel. Hetzelfde geldt voor het Kaaitheater, de Beursschouwburg, de AB, enz... In de toekomst kan het Amerikaans Theater daar misschien nog worden aan toegevoegd. Daaruit blijkt dat Vlaanderen zeker haar geld inzet op Brussel.

Hopelijk zal met het doortrekken van die nabijheidsvoorzieningen plots niet nagegaan worden wie er uit Brussel komt. Op die manier moeten de cijfers weer opnieuw worden aangepast.

De internationale uitstraling die Brussel heeft, moet worden gerespecteerd en er moet geen enge benadering worden gehanteerd of afbreuk worden gedaan aan de lokale relevantie van die verschillende instellingen die dankzij de Vlaamse Gemeenschap hier in Brussel actief zijn.

Mevrouw Hannelore Goeman (Vlaams parlementslid) dankt de gastsprekers voor hun presentatie. Uiteraard kunnen zij en haar fractie alleen maar blij zijn dat de Vlaamse Regering, Vlaams minister Benjamin Dalle op kop, regelmatig het belang van de band tussen Vlaanderen en Brussel in de verf zet. De Brusselnorm is natuurlijk de beste garantie dat die liefde zich ook vertaalt in de budgetten. In die zin vindt ze het een bijzonder goede oefening dat de GACB regelmatig een update doet vanwaar Brussel staat met die Brusselnorm.

Vooruit vindt het ook heel belangrijk dat er blijvend geïnvesteerd wordt in Brussel. Dat is in het belang van alle Brusselaars die het Nederlands een warm hart toedragen en ook in het belang van het Nederlands in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het Nederlands dat groeit en bloeit dankzij het Nederlandstalig onderwijs, dankzij de Nederlandstalige kinderopvang en de gemeenschapscentra. Iedereen kan daar alleen maar ongelooflijk enthousiast van worden. Dat is ook weer in het belang van alle Vlamingen die hier in Brussel willen komen genieten van het rijke cultuuraanbod en alles wat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te bieden heeft. Het is ook absoluut in het belang van alle Nederlandstalige Brusselaars die ook recht hebben op dienstverlening in het Nederlands, bv. in de zorg. Hopelijk zetten zoveel mogelijk Brusselaars die naar het Nederlandstalig onderwijs zijn gegaan de stap richting de zorginstellingen.

De Brusselnorm is, zoals de spreker begrepen heeft, ooit begonnen als bevolkingsnorm. Die vertrok vanuit de ambitie dat de Vlaamse Gemeenschap een aanbod wou voorzien voor 30 % van de Brusselaars als het over de Gemeenschapsbevoegdheden ging. Dus op het vlak van Onderwijs, Welzijn en Cultuur. Die bevolkingsnorm is daarna vertaald in een budgettaire norm. Als je die 30 % van de Brusselse bevolking afzet tegen de hele Vlaamse bevolking dan kwam dat ongeveer overeen met 5 % van de gehele Vlaamse bevolking en zo is dat vertaald in het budget.

Ondertussen is de Brusselse bevolking sterk gegroeid en zijn er ongeveer 1,2 miljoen inwoners. 30 % hiervan is ongeveer 400.000.

Uit de vorige discussie herinnert het Vlaams parlementslid zich dat in 2018 al sprake was van 5,42 %. Als in diezelfde logica wordt gerekend, wat zou dat dan nu betekenen? En hoe vertaalt zich dat dan ten opzichte van de Vlaamse bevolking en zou zich dat vertalen ten opzichte van het budget?

Of de nabijheidsvoorzieningen moeten worden meegeteld voor het berekenen van die 5 %, is een eeuwige discussie. Als het dan nog 5 % moet zijn.

Het is inderdaad zo. Op het vlak van Onderwijs en Cultuur wordt aan die 5 % geraakt als je een aantal boven-Brusselse instellingen meetelt, namelijk de hoge onderwijsinstellingen en een aantal culturele instellingen zoals de AB en de KVS. Deze instellingen trekken inderdaad niet alleen Brusselaars aan en dat is een ongelooflijk goede zaak.

Mevrouw Hannelore Goeman komt nog eens terug op het feit dat die Brusselnorm in eerste instantie een bevolkingsnorm is en dat er gekeken wordt naar het idee dat 30 % van de Brusselse bevolking moet worden bereikt. Ze vindt het niet meer dan logisch dat het Vlaamse publiek in die berekening niet wordt meegeteld, hoe welkom die Vlamingen ook zijn in Brussel om te komen studeren en te genieten van het cultuuraanbod.

De spreker kan inderdaad alleen maar vaststellen dat als de nabijheidinstellingen eruit worden gehaald voor het berekenen van de Brusselnorm, het vooropgestelde percentage nog altijd niet wordt gehaald.

Natuurlijk wordt er geïnvesteerd vanuit Vlaanderen in Brussel, maar 4,18 % is geen 5 %. Het blijft voor Vooruit een aandachtspunt dat de Vlaamse Regering haar beloftes nakomt.

Zelfs als de nabijheidsvoorzieningen worden meegeteld, is er nog altijd een gigantisch probleem. Dat was ook al zo bij de vorige besprekingen en er is helaas weinig vooruitgang geboekt, terwijl de noden op vlak van Kinderopvang en Welzijn heel groot zijn.

Er zijn een eindeloos aantal gezinnen die graag naar Nederlandstalige crèches zouden willen gaan, maar er is geen plaats. En dan is er nog de huidige discussie dat er meer geld naar de kinderopvang zou moeten gaan.

Ook als het gaat over mensen die een dagje ouder worden, is er echt veel werk in Brussel om een aangepast zorgaanbod te voorzien. Voor Vooruit is het dringend tijd dat de Vlaamse Gemeenschap samenzit met de GGC om na te gaan hoe meer op maat van Brussel gewerkt kan worden. Er is een overaanbod van rusthuisbedden in Brussel, maar het aanbod aan revalidatiecentra en dagcentra is klein, zeker aan Nederlandstalige kant. Het is niet meer dan logisch dat de verschillende overheden samenzitten om te bekijken hoe er veel meer complementair kan worden gewerkt dan nu gebeurt.

Een dossier dat de spreker heel erg interesseert en waar de Brusseltoets relevant is, is de sociale bescherming uit Vlaanderen en de uitrol daarvan. Dat is een dossier waar ze zich bijzonder zorgen over maakt. Dat gaat over het feit dat Vlaanderen bezig is om over te schakelen naar het systeem van persoonsvolgende financiering en dat zal ook in Brussel worden uitgerold voor de Vlaamse zorginstellingen. Dat is nu al zo voor instellingen die werken met mensen met een beperking en dat zal ook zo worden voor woonzorgcentra en andere instellingen. Maar *de facto* betekent dat dat alleen Brusselaars die aangesloten zijn bij de Vlaamse Sociale Bescherming recht zullen hebben op die budgetten en dus toegang hebben tot Vlaamse erkende zorginstellingen. *De facto* wordt een hele groep Brusselaars uitgesloten.

De aanmeldcijfers voor Vlaamse erkende zorginstellingen in Brussel zijn niet hoog. Kunnen de gastsprekers uitleg geven in hoeverre dit probleem door hen bekeken werd? In hoeverre is de Brusseltoets toegepast in dat dossier en wat komt daaruit?

De heer Arnaud Verstraete (Groen) dankt de aanwezigen voor de interessante uiteenzetting over een even boeiend rapport. Het is een goede gewoonte om jaarlijks met collega's te bekijken hoe het zit met de inspanningen van Vlaanderen voor Brussel. Hoe de band concreet vorm krijgt, hoe de doelstellingen worden gehaald. Het is een goede gewoonte die voor Groen jaarlijks kan worden voortgezet. De spreker is benieuwd om meer te horen over het voornemen om de bespreking tweejaarlijks te doen.

Het staat ook zo in het rapport, maar de doelstelling is dubbel: de politieke ambitie wordt gedeeld en is ook decretaal vastgelegd, om 30 % van de Brusselaars te bereiken. Om die ambitie concreet verifieerbaar te maken, is dat omgezet naar een vertaling naar de bevolking. Dan bedraagt het cijfer bijna 5 %. Het rapport geeft aan dat als dat nu wordt toegepast op de huidige cijfers het 5,21 % bedraagt. Als alle cijfers worden samengenomen, is de huidige situatie gekend.

Het VGC-raadslid deelt de vaststelling die mevrouw Hannelore Goeman verwoordt. Op papier kan worden meegedeeld dat de Brusselnorm, de financiële inspanning behaald wordt, maar in de praktijk is dat zeker niet zo.

Het voordeel van de domeinen, Onderwijs en Kinderopvang in het bijzonder, is dat hiervoor de cijfers beschikbaar zijn. Het is geweten hoeveel kinderen er zijn, hoeveel er naar welke kinderopvang ze gaan en welk onderwijs kinderen volgen. Die cijfers zijn beschikbaar, maar zijn niet terug te vinden in het rapport. De cijfers in het rapport zijn zeer duidelijk, namelijk de doelstelling wordt niet behaald.

Groen is ervan overtuigd dat het absoluut noodzakelijk is om die inspanning op te drijven, omdat Onderwijs en Kinderopvang bijzonder belangrijke domeinen zijn. Het is een van de belangrijkste manieren om te investeren in het belangrijkste goed dat er is, namelijk de mensen.

Het gaat ook over het enorme potentieel van die voorzieningen voor Brusselaars, die in het begin van hun aankomst in Brussel aan geen enkele van de taalgemeenschappen toebehoren. Ze komen naar Brussel vanuit verschillende hoeken van de wereld en het is een van de krachtigste manieren om mensen te laten aansluiten bij de Nederlandstalige gemeenschap.

De vaststelling is dat heel veel Brusselaars dat willen doen, veel meer dan vandaag mogelijk is. Omwille van de eigen politieke doelstelling is het een goede reden om die inspanning op te drijven.

Ook omwille van de vraag is er een inspanning nodig. Veel Brusselaars willen hun kinderen naar het Nederlandstalig onderwijs laten gaan omdat dit de beste kans geeft voor hun kinderen. Maar feit is dat heel veel kinderen daar niet terechtkunnen omdat er helaas niet genoeg plaats is.

De spreker denkt, en het is bevestigd in de voorliggende cijfers, dat de ambitie die door de parlementsleden wordt gedeeld, niet wordt gehaald. De cijfers moeten worden aanvaard en de inspanning moet worden opgedreven. De spreker wil aan de leden van de GACB vragen of

het mogelijk is dat de norm van 30 % ook wordt meegenomen in de mate waarin die cijfers beschikbaar zijn.

Hij begrijpt dat het niet het werk van de GACB is om dat zelf te meten. Om de zoveel tijd wordt er voor kinderopvang een opmeting gedaan. Die cijfers zijn beschikbaar, net zoals de cijfers voor het onderwijs. Kunnen deze cijfers worden opgenomen in toekomstige rapporten? Dit kan een interessante aanvulling zijn op het bijzonder goede werk dat wordt gedaan. Dat laat dan toe om de dubbele doelstelling ook op die manier te verifiëren.

Samen met mevrouw Hannelore Goeman stelt de heer Arnaud Verstraete vast dat de doelstelling op vlak van Welzijn op geen enkele manier wordt gehaald, met of zonder de nabijheidsdoelstelling. Hij deelt eveneens de inschatting dat die inspanning hiervoor opgedreven moet worden.

Vervolgens wil de spreker nog iets zeggen over de nabijheidsvoorzieningen en de keuze om die twee berekeningswijzen aan te bieden. Het is een meerwaarde van het rapport en hij pleit ervoor om dat te behouden. Het is interessant om beide berekeningswijzen te vergelijken.

Op te merken is dat de inspanningscijfers voor Onderwijs zo opgetrokken zijn en minder dan 20 % van de studenten Brusselaars zijn. Het is logisch om te zeggen dat het geen inspanning is die in de eerste plaats ten goede komt van de Brusselaars. Dat is interessant en dat is logisch als het oorspronkelijke doel is om na te gaan of 30 % van de Brusselse bevolking wordt bereikt. Dit is niet het geval.

De vaststelling is dat meer dan 80 % van de leerlingen die genieten van het hoger onderwijs in Brussel, niet uit Brussel komt. Dat is een interessante vaststelling. Het is gewoon een rationele inschatting van de realiteit. Het is een absolute meerwaarde dat de gegevens apart worden weergegeven in het rapport.

De spreker heeft er geen enkel bezwaar tegen wat er werd voorgesteld om de middelen van de VGC ook in beeld te brengen in dit rapport. Alle middelen die persoonsgebonden zijn, gaan eerst naar de Vlaamse Gemeenschap en worden dan via dotaties en andere inspanningen teruggeleid naar de Brusselaars die er natuurlijk ook recht op hebben, die ook belasting betalen.

Ten slotte vraagt de heer Arnaud Verstraete waarom de GACB ervoor pleit om in de toekomst niet meer elk jaar een rapport te maken, maar wel om de twee jaar. Er kan dan misschien meer een tendens worden gezien, maar met die overzichtstabel belet het de parlementsleden niet om, om de twee jaar of om de vier of tien jaar zelf de vergelijking te maken. Is het een efficiëntieoefening? Is het een keuze om minder tijd en energie te verspillen omdat er geen grote wijzigingen zijn op de korte termijn? Hij vindt het alleszins een meerwaarde dat er elk jaar een rapport is.

Mevrouw Els Ampe (Vlaams Parlementslid) dankt de GACB voor het rapport en de voorbereiding hiervan.

Er werd gezegd dat er in Brussel veel meer ouders zijn die hun kinderen willen inschrijven in het Nederlandstalig onderwijs dan dat er plaatsen zijn. Dat is al jaren een heel groot probleem. Op dat vlak is het belangrijk om te kijken hoe groot dat tekort is, eerder dan naar percentages te kijken want daar hebben die kinderen niks aan. Het tekort is er. Er moet voor worden

gezorgd dat iedereen die aanklopt bij de Nederlandstalige gemeenschap daar ook een plaats vindt. Dat is een taak van zowel de Vlaamse Regering als het VGC-College.

Datzelfde geldt natuurlijk ook voor Kinderopvang. Daar is de inspanning nog veel belangrijker voor de toekomst om ervoor te zorgen dat er meer plaatsen komen.

Er is veel gesproken over die 30 % van 1,2 miljoen inwoners, maar de 1,2 miljoen Brusselaars van vandaag zijn natuurlijk niet de Brusselaars van 30 jaar geleden. Van de 1,2 miljoen mensen zijn er maar 450.000 volwassenen die mogen stemmen. Er zijn ook heel veel expats die niet zo lang in Brussel blijven en bv. hun kinderen naar internationale scholen en crèches sturen.

De vraag is natuurlijk of er halsstarrig wordt nagedacht over die 30 % of dat er eens dieper wordt gekeken voor wie alles wordt georganiseerd en dat er gezorgd wordt voor genoeg plaats voor al wie aanklopt voor alle diensten die aangeboden worden.

Mensen die hier twee jaar blijven en in het Amerikaanse of Franse systeem of iets anders zitten, gaan er ook niet zo makkelijk uit en daar moet rekening mee worden gehouden. Worden hier nu al cijfers over bijgehouden? Wat is de evolutie van de voorbije jaren?

Brussel wordt armer en armer. De Brusselaars waren in 1980 de rijkste Belgen, dat viel af te leiden uit de fiscale aangiften. Nu zijn ze de armste Belgen. Dit heeft gevolgen voor de bijdrage van de ouders bij kinderopvang of de bijdrage van ouders bij schoolmaaltijden. De spreker vraagt zich af of kan gezien worden wat de evolutie van de inbreng van de ouders is in de verschillende beleidsdomeinen. Hoeveel moet er bijgepast worden in verhouding tot de bijdragen van de mensen die gebruikmaken van die diensten?

Net zoals de andere parlementsleden dankt **de heer Mathias Vanden Borre (N-VA)** alle mensen die vandaag het rapport komen voorstellen en iedereen die achter de schermen heeft bijgedragen aan cijfermateriaal voor de input van dit interessante rapport. Het gaat over de essentie waar zowel vanuit Vlaanderen als vanuit de Samenwerkingscommissie over wordt gedebatteerd. Het debat gaat over de middelen en hoe deze worden besteed in de hoofdstad.

De spreker denkt dat een aantal zaken kunnen worden geconcludeerd, namelijk dat de investeringen en uitgaven vanuit Vlaanderen in Brussel blijven toenemen of in ieder geval standhouden, ook in periodes die budgettair iets moeilijker zijn. Dat benadrukt nogmaals de band die Vlaanderen en Brussel hebben en die vanuit Vlaanderen ook steevast benadrukt wordt.

Er gaan vanuit bepaalde partijen stemmen op om die band te doorbreken of op zijn minst zo klein mogelijk te maken. Vlaanderen toont het goede voorbeeld vanuit de praktijk. Vlaanderen neemt haar verantwoordelijkheid en de spreker denkt dat er meer en meer appreciatie is vanuit Brussel voor de inzet van Vlaanderen. Ook voor het onderwijs, dat een van de grootste kwaliteitslabels van de hoofdstad is.

Dat wekt soms ontzag, respect, maar zelfs jaloezie bij de Franstalige collega’s op en ze vragen zich af of zij dat ook niet kunnen doen. Zij willen ook een kwaliteitslabel uitbouwen. De spreker denkt eveneens dat Vlaanderen echt wel op de goede weg is. Want Vlaanderen heeft een plaatsje in de harten en hoofden van vele Brusselaars.

Naast dit rapport zijn er ook nog vele andere geldstromen die circuleren in Brussel, die misschien ook nauwer onder de loep moeten worden genomen. Dit was niet het onderwerp van het studiewerk van de GACB. Het is misschien wel interessant aan andere Administraties te vragen om gelijkaardig cijferwerk te verrichten om hun investeringen, uitgaven ook nauwer onder de loep te nemen.

5 % van de middelen van de Vlaamse Regering bereikt 20 % van de Brusselse bevolking. Of nu 30 % wordt genomen als doelpubliek of zelfs maar 20 %, het is de vraag of andere overheden er gelijkaardige redeneringen op nahouden bv. de gemeenten. Het zou positief zijn als de negentien gemeenten nauwer onder de loep worden genomen en eens zouden bekijken hoeveel van hun middelen, zijnde gemeenschapsvoorzieningen, rechtstreeks of onrechtstreeks ten goede komen aan Vlaamse initiatieven. Dat zou een interessante oefening kunnen zijn.

Zelfs als er een filter nabijheidsvoorzieningen op wordt losgelaten, wordt nog steeds de 20 % van de bevolking, die bediend zou moeten worden, niet gehaald. De spreker vreest dat de vaststelling zou zijn dat het in geen enkele gemeente gehaald wordt, dat geen enkele gemeente 20 % van haar burgers beschouwt als een Nederlandstalig deel van de bevolking.

Daarnaast denkt het raadslid aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC). De GGC heeft de rol verworven, vooral na de Zesde staatshervorming, om de Gemeenschap en vooral de welzijnsvoorzieningen te financieren. Er moet worden gekeken hoeveel van die middelen ten goede komen aan de Nederlandstalige zorgverlening. Op papier zou dat fiftyfifty moeten zijn.

De GGC is wettelijk gezien een tweetalige instelling waarbij alle initiatieven die worden betaald vanuit de GGC wettelijk tweetalig moeten zijn. Helaas is het in de praktijk, in ziekenhuizen, zorginstellingen, rusthuizen en dergelijke meer, zo dat een absolute minderheid van de zorginstellingen een Nederlandstalig aanbod heeft en dat dat in de praktijk totaal geen 20 % is.

Er zou een gelijkaardige analyse gemaakt kunnen worden voor de Franse Gemeenschap. Er kan worden onderzocht welke systematiek zij heeft om haar middelen te besteden in Brussel. Want zij werkt ook via de Franse Gemeenschapscommissie en een onderzoek naar de financiering en welke methodiek zij daarvoor hanteert, zou interessant zijn.

De heer Mathias Vanden Borre vindt dat Vlaanderen meer dan haar deel doet en dat over de middelen die Vlaanderen besteedt, zeker niet minnetjes mag worden gedaan. Dat miljard van Vlaanderen heeft echt wel een meerwaarde. Andere overheidsdiensten in Brussel nemen daarin minder hun verantwoordelijkheid op.

Een ander element bij de GGC is het Verenigd College. De verantwoordelijke ministers, meervoud, moeten hun verantwoordelijkheid nemen om het Nederlandstalig aanbod te verdedigen. In de praktijk ontbreekt dit totaal. De spreker wijst op de verantwoordelijkheid van collegevoorzitter Elke Van den Brandt. Vlaams minister Benjamin Dalle moet proberen een eengemaakt en logischer beleid te voeren in Brussel. Maar dat is opnieuw een suggestie.

Het onderwijs is het leeuwendeel van de uitgaven. De investeringen in schoolplaatsen in het Vlaams onderwijs in Brussel stijgen wel degelijk. 28 % van de extra schoolplaatsen in Brussel in de periode 2010-2018 zijn Vlaamse plaatsen, een Nederlandstalig onderwijs dat sneller uitbreidt dan het Franstalig onderwijs. Er wordt gezegd *the sky is the limit*, maar er moet

rekening worden gehouden met andere overheden in Brussel. De boel overnemen, dat is misschien een beetje een boutade op wat mevrouw Els Ampe zei. De spreker hoort dit graag, maar dat is misschien niet zo praktisch.

De gemeenten moeten een tandje bijsteken om hun deel te realiseren. Maar ook voor het hoger onderwijs worden er bijkomende inspanningen geleverd.

Welzijn is met 2,26 % niet de uitschieter in de hoogte. Dat kan worden betreurd, maar er moet ook rekening worden gehouden met de realiteit van de Zesde staatshervorming waarbij de GGC hier in Brussel een grote rol speelt. N-VA is er nooit een voorstander van geweest om dat op deze manier vorm te geven. Dat zorgt er wel rechtstreeks voor dat het belang van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel helaas krimpt wat betreft Welzijn.

N-VA is er geen voorstander van dat dit wordt verdergezet. Het is wel de politieke keuze geweest om dit te doen, maar dan moet er wel genoeg aandacht zijn voor het Nederlandstalig aanbod. Dat de Vlaamse voorzieningen binnen de GGC voldoende worden bewaakt en dat gebeurt nu niet.

De Brusselnorm wordt in het algemeen gehaald, bravo voor Vlaanderen. Maar het is niet in steen gebeiteld dat die voor elke beleidstermijn afzonderlijk gehaald moet worden. Het laat de overheid toe om prioriteiten te stellen en waar nodig eens extra te investeren. Dit rapport biedt een goede leidraad voor verder overleg.

De spreker concludeert dat Vlaanderen meer dan haar deel doet in Brussel.

Er zal niet ten gronde ingegaan worden op het debat over nabijheidsvoorzieningen of algemene voorzieningen, dat is eerder een beleidsdebat, zegt **de heer Eric Verrept.**

De VGC vindt het toch belangrijk om die nabijheidsvoorzieningen telkens duidelijk in kaart te brengen. De methodiek met betrekking tot het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport, zal in het volgende rapport worden uitgeklaard.

Technisch gezien waren er twee opmerkingen. Ten eerste, wordt aangegeven dat nabijheidsvoorzieningen vroeger niet bestonden, dat is niet zo. Dat is al zo sinds 2012. Zelfs van in het begin, toen het nog niet de GACB was, is er door de VGC op gehamerd en zijn de middelen rond die nabijheidsvoorzieningen ook in kaart gebracht.

De Vlaamse middelen naar Brussel en van de VGC staan wel degelijk in het rapport. Het is niet zo dat die niet aanwezig zijn.

De Brusselnorm bedraagt 5,21 %. Als de nabijheidsvoorzieningen worden meegerekend bedraagt het cijfer 4,18 %. Dat werd al een keer in kaart gebracht. De verdere evolutie in rekening brengen, vraagt verdere studie.

De demografische situatie evolueert ook elk jaar. Op het beleidsdomein Welzijn wordt inderdaad weinig vooruitgang geboekt.

Vervolgens denkt de spreker dat het geen evidente zaak is om de Vlaamse Sociale Bescherming toe te passen in Brussel. Dat is een van die voorbeelden naar toepasbaarheid in Brussel waar het verschrikkelijk moeilijk is en waar je het niet een op een kan zetten.

Het voorstel om een tweejaarlijks rapport te maken, is om meer uitdieping te krijgen. Jaarlijks zullen de cijfers wel worden ingezameld.

Er werd gevraagd om elementen toe te voegen aan het rapport. Het is makkelijker om die om de twee jaar in kaart te brengen. Er wordt verwezen naar de beleidsdomeinen Kinderopvang en Onderwijs. Deze extra informatie toevoegen kan een verrijking zijn. Die gegevens zijn reeds beschikbaar. Dat is veel minder het geval in andere sectoren zoals Cultuur en Sport. Er zijn veel gemengde situaties en dat wordt ook niet geregistreerd in die domeinen.

Er is ook gewezen op het tekort in de kinderopvang, dat is een zeer terechte opmerking. De beste investering in Brussel is meer investeren in middelen. In alle beleidsdomeinen, maar zeker in Onderwijs is de behoefte groot. De VGC levert haar bijdrage door jaarlijks vanuit de onderwijsmiddelen behoorlijk wat te investeren in het geheel.

Voor bepaalde zaken zijn er ook niet altijd cijfers, bv. over expats en dergelijke meer. Dat wordt niet geregistreerd.

De bijdrage van de ouders aan de kosten vergt een apart onderzoek. Dat behoort *in se* niet tot de kern van wat er nu voorligt. Maar dat kan wel perfect apart onderzocht worden.

In Brussel zijn veel instanties op het terrein aanwezig, zeker ook wat de VGC betreft, de gemeente en dergelijke meer. De rechtstreekse toegang tot hun data is niet makkelijk. Er kunnen vragen gesteld worden, maar het is het makkelijkste wanneer dat politiek besproken wordt in de gemeenteraden en de Raad om bepaalde cijfers en data te verkrijgen.

Wat betreft de federale overheid staan alle middelen die zij aan de VGC overmaken in het Strategisch Meerjarenplan.

De heer Jeroen Windey denkt dat de nabijheidsvoorzieningen in het rapport transparant zijn weergegeven. De leden van de GACB begrijpen en bespreken zelfs de methodologische vraagtekens bij de oefeningen. Als daar dieper in moet worden gegraven, moet er per instelling meer inzicht worden verkregen. De vraag is dus waar dat eindigt.

De spreker benadrukt dat hij de woordvoerder is van verschillende sectoren. Deze sectoren geven aan dat dat wringt met hoe de regelgeving vandaag is opgevat. Er worden oefeningen gedaan die niet zijn meegenomen bij het oprichten van het beleid. Het Kunstendecreet bv. Hier wordt landelijke uitstraling als beoordelingscriterium meegenomen. De GACB stuurt wel mee en achteraf beoordelen of dat goed of minder goed is, is een vreemde beleidsevaluatie.

Hij begrijpt wel dat wordt gezocht naar differentiatie in wie de begunstigde is van het beleid van de Vlaamse Gemeenschap.

De noden, of die nu lokaal zijn of niet, is een zeer pertinent politiek debat.

De Vlaamse Sociale Bescherming is zeer complex. Het staat op de radar, in de regelgevingsagenda en in de inventaris bij de GACB. Er is een specifieke Brusselse context en het is belangrijk dat de GACB dit zichtbaar maakt en dat er een politieke dialoog daarover is bij de totstandkoming. Het is een beleidsinstrument in beweging, dat moet gemonitord en

geëvalueerd worden. De heer Jeroen Windey zou willen suggereren om de dialoog aan te gaan met de bevoegde Vlaamse minister om te kijken of de Brusselse context wel of niet voldoende wordt meegenomen.

Verder denkt de spreker dat in het algemeen moet worden verwezen naar de inventarisatie, maar het inhoudelijke debat is voor de specialisten ter zake.

Er is het efficiëntieargument voor de tweejaarlijkse rapportering. Er zit heel veel werk in. Niet alleen wat de coördinatie betreft, maar ook voor de sectoren. Heel veel cijfers zijn niet zomaar ter beschikking met een druk op de knop. Het vergt heel veel moeite om in te breken in bepaalde heel drukke agenda's, in prioriteiten, in systemen of databanken die verder bijgestuurd moeten worden.

De trends zijn jaar na jaar een beetje hetzelfde, de nuances zijn wel significant. Maar het lijkt de gastsprekers zinvol om samen met de sectoren te kijken naar dingen waar ze dieper op in kunnen gaan en dan het debat te voeren over de gekozen thema's. Maar dat neemt niet weg dat er suggesties zijn gedaan die kunnen worden besproken in de toekomst.

Om te vermijden dat er met gefragmenteerd datamateriaal moet worden gewerkt, is het handig om een overzicht te maken.

Een budgettair streefcijfer en een bevolkingscijfer combineren, versterkt het inzicht. 5 % van de middelen leidt niet noodzakelijk tot 30 % en omgekeerd hoeft 30 % niet per se 5 % te vergen.

Er zijn meerdere aanbieders. Er is niet alleen het bereik, maar er is ook de vraag naar dienstverlening die bepaalt of er bijkomend moet worden geïnvesteerd. Als daar geen vraag naar is, gaan particuliere verstrekkers ook geen initiatieven nemen.

Er werd reeds gezegd dat er grondig wetenschappelijk onderzoek nodig is. Dat zal wel wat kosten en ook even duren. Er moeten daar dialogen over worden gevoerd met de politieke verantwoordelijken over wat dat zou kunnen zijn en op welke termijn.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA) wil zichzelf corrigeren. Hij heeft net een cijfer gegeven over extra plaatsen in het Vlaamse onderwijs in Brussel. Hij had het over 28 %, dat moet 34 % zijn. Dat blijkt uit een antwoord van Vlaams minister Ben Weyts bij een bespreking die vorig jaar heeft plaatsgevonden. Tot 2023 is dat zelfs 43 %. Dat geldt voor een deel voor zowel het Franstalig als het Nederlandstalig onderwijs. Dat is indrukwekkend, dat zijn cijfers die indruk maken.

Er zijn een aantal gemeenten die zelfs geen Nederlandstalige basisschool hebben, waaronder Elsene, Etterbeek, Ganshoren, Watermaal-Bosvoorde, Oudergem en Ukkel. Dat zijn gemeenten met de grootte van een centrumstad en zij hebben geen Nederlandstalige basisschool. Zij moeten op hun verantwoordelijkheid worden gewezen.

Het VGC-raadslid beseft dat het niet evident is om te onderzoeken hoeveel procent, welk aandeel er gaat naar Nederlandstalige of Vlaamse voorzieningen vanuit de gemeente. Dat is zeker geen sinecure. De spreker zit zelf in de gemeenteraad van Stad Brussel en probeert dat te achterhalen, maar de Vlaamse begroting is wel een kleuterboek in die zin dat het leesbaar is

in vergelijking met de begroting van Stad Brussel. De verklaring is vaak ontbrekende. Het is heel moeilijk om lijnen te trekken in de begrotingsopmaak.

Voor de GGC denkt de spreker dat er meer mogelijk zou moeten zijn. Dat is nu toch wel een Administratie die zeker de afgelopen jaren het beleid heeft vormgegeven en dat uniform zou moeten kunnen doen. Met uniform bedoelt hij zowel voor Nederlandstaligen als Franstaligen, maar in de praktijk gebeurt dit veel te weinig. Het moet mogelijk zijn te bekijken hoe de middelen vanuit de VGC besteed worden.

Vandaag zijn volgens **de heer Arnaud Verstraete (Groen)** veel zaken vermeld, is duidelijk geworden dat er tendensen zijn die bevestigd worden doorheen de jaren. Er is de mogelijkheid om dit alles te bespreken. Er werd goed uitgelegd waarom cijfers moeilijk te reproduceren zijn voor bepaalde sectoren. Waar de cijfers voorhanden zijn, lijkt het de spreker een redelijk haalbare inspanning om dit toe te voegen aan het rapport.

Wat betreft de discussie over de nabijheidsanalyse, zijn de huidige beschikbare cijfers genoeg voor de spreker en hij zou niet voorstellen om een nog diepgaander onderzoek te vragen. Het geeft voldoende ruimte voor een politiek debat. Het is veel werk om dit te maken en hij begrijpt dat het idee is dat de cijfers jaarlijks behouden blijven, maar dat er om de twee jaar een rapport komt om de werklast te verminderen en de efficiëntie te verhogen. Dat is een aanvaardbaar voorstel.

Alle elementen zijn volgens **de heer Eric Verrept** aan bod gekomen. Voor de 30 % zal worden opgenomen wat kan. Dat kan een verrijking zijn. Voor de rest zal om de twee jaar een rapport worden afgeleverd dat besproken kan worden.

De verslaggevers,
Hilde SABBE
Karl VANLOUWE

De voorzitters,
Els AMPE
Fouad AHIDAR